

REPUBLIKA HRVATSKA
DUBROVAČKO-NERETVANSKA ŽUPANIJA
OPĆINA LASTOVO
Općinski načelnik

tel.: 020/801-079
e-mail: pisarnica@lastovo.hr

KLASA: 302-01/20-01/04
URBROJ: 2145-01-20-1
Lastovo, 17. rujna 2020. godine

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
predsjednik Vlade Republike Hrvatske Andrej Plenković
Trg Sv. Marka 2
10 000 Zagreb

PREDMET: Općina Lastovo, otok Lastovo
- sadašnje stanje i prijedlog mjera za opstanak života i razvoja najudaljenijeg hrvatskog otoka

Poštovani,

smatrajući da je život na otoku Lastovu i dalje od strateškog nacionalnog interesa, obraćamo Vam se ovim putem, jer Općina Lastovo nema drugih načina na raspolaganju, osim jednog najvažnijeg koji je ustanovljen u Ustavu RH, a to je da smo dio suverenog teritorija Republike Hrvatske.

U ustrojstvenoj teritorijalnom političkom uređenju Republike Hrvatske otok Lastovo je općina, među najstarijim općinama u Republici Hrvatskoj.

Obzirom na demokratsko uređenje moderne Hrvatske države, poštujemo Ustavni poredak i podržavamo svaku vladajuću strukturu, ali i očekujemo posebnu brigu i skrb Vlade Republike Hrvatske. Imamo izražen osjećaj važnosti i pripadnosti nacionalnom suverenom teritoriju, a sve u cilju održavanja života i bolje budućnosti otočana.

Problem je u tome što Lastovo više ne može čekati, jer svi relevantni zakoni, uredbe i pravilnici u inim područjima primjene od važnosti za Republiku Hrvatsku, na ovom području samo su mrtvo slovo na papiru. Svi Vaši planovi, prijedlozi i projekti, ne mogu na otok donijeti nikakve promjene, niti nova ulaganja, ukoliko se ne prilagode otočkoj specifičnosti.

Lastovo je zeleni otok, tako ga danas od milja nazivaju, zeleni jer još uvijek je prekriven šumom. U Programu gospodarenja Hrvatskih šuma, još uvijek postojimo na papiru ali u praksi na ovom otoku radnog mjesta šumskog tehničara nema već godinama – razlog gospodarenje šumama na ovom otoku nije ekonomski isplativ. Šumski protupožarni putovi koji su prije desetak godina trasirani i u prvoj fazi odrađeni, ne mogu se financirati jer prelaze preko privatnog vlasništva, većinom davno preminulih vlasnika, te se nalaze u zaštićenom području.

Zbog loše gospodarske osnove i gašenja radnog mjesta pri UŠ Split i šume su zapuštene i zaboravljene, iako su vrijednosti od interesa za RH. Velika su prijetnja imovini u ljetnim mjesecima zbog neodržavanja površina uz rubove polja i klimatskih promjena. Sve učestalija ugroza su veliki požari. Šume štite dobrovoljci okupljeni u Udruzi DVD Lastovo kojima su financijska sredstva nedostatna, te svoju požrtvovnost iskazuju zalaganjem na

zaštiti općeg dobra bez ikakve podrške Javne ustanove „Parka prirode Lastovsko otočje“ koja za osnovni cilj ima zaštitu prirodnih vrijednosti.

Ustroj Javne vatrogasne postrojbe Lastovo jedino je rješenje za kvalitetno organiziranje protupožarne zaštite i održavanje šumske infrastrukture.

Unatoč tome dobri programi i mjere, uz kvalitetne pravne propise koji dotiču sve sfere života napuštenog, udaljenog ali još uvijek nastanjenog područja RH, mogu stvoriti poticajne uvjete i okruženje za život i razvitak. Programi i mjere za ruralni, otočki i ini razvoj moraju iznaći odgovore na nepovoljne uvjete života na području, na kojem i kada ga posjećuju vladajuće strukture, ne mogu sagledati, jer gotovo uvijek dolaze s posebnim prijevozom.

Kvalitetnije, brže pomorsko povezivanje s izgradnjom neophodne pomorske infrastrukture, povoljnije tarife putovanja roba i ljudi, prioritetni su za razvoj otoka.

Imamo nepovoljne uvjete života, kao što su: udaljenost od kopna – vrijeme putovanja (više od 5 sati), nedostupnost javnih institucija, javnih usluga zdravstva i školstva, skuplji život, nepovoljna demografska slika, siromaštvo – ali prema indeksu razvijenosti ruralnog razvoja svrstani smo u VII skupinu, u rangu razvijenijih i ekonomsko snažnijih gradova (Grad Pula) i otoka (otok Pag), koji sa otokom Lastovom nemaju nikakve veze, osim što ih okružuje more.

Kao prikaz daleko nedostatnih potpora Općini Lastovo navodimo da je Ministarstvo financija s pozicije komenzacijske mjere u periodu 1. – 6. mj. 2020. godine doznačilo 21.828,00 kuna, s pozicije fiskalnog izravnanja 1. – 6. mj. 2020. godine 18.428,71 kn.

Visoki nelogični indeks razvijenosti onemogućuje ostvarenje državnih potpora. Općinski Proračun, radi ograničenih prihoda ne može osigurati vlastito učešće u projektima, a nezaposlenost, odljev mladih i nadarenih ljudi, gubitak nade, pomanjkanje povjerenja u vladajuće strukture, nedostatak poduzetnosti te ovisnost o sivoj ekonomiji dodatno opterećuju život na otoku.

Unatoč nepovoljnim uvjetima, otočani znaju razlog zbog kojega i dalje žive na otoku koji je poseban, udaljen od kopna brodom već više od 60 godina putuje se 5 sati do Splita, prvog većeg urbarnoga središta.

Postoji tradicija života opisana u Lastovskom statutu iz 1310. godine, ljubav prema rodnom otoku te poštivanje svih zakona prirodnih vrijednosti utkanih generacijskom borbom za opstanak života naših predaka. Možda i zato što su baš otok Lastovo razni osvajači uvijek željeli pod svoje, iz te gorke borbe ipak rodila se ljubav.

Danas u praksi, postojeći pravni okviri izravna su kočnica razvoju osnovnih djelatnosti na našem otoku – poljoprivrede i turizma, kao osnovnim granama gospodarstva. Prostorno planska dokumentacija temeljena na propisima o gradnji danas više ne dozvoljava razvoj poljoprivrednih-proizvodno-turističkih zona (odredba 800 m od obalne crte duboko zadire u središte otoka kroz polja otoka koja nekorištenjem zarastaju u šume) te onemogućava bilo kakvu gospodarsku aktivnost. Dozvole se ne mogu dobiti za poljoprivrednu gospodarsku gradnju. Zbog nemogućnosti okrupnjavanja i vlasničkih odnosa ne može se očekivati primjena učinkovitih tehnologija što je preduvjet za bolje gospodarenje poljoprivrednim zemljištem.

Izmjene Zakona o poljoprivrednom zemljištu, koje bi uključile specifičnost otoka, neophodne su za realizaciju projekata OPG-ova, obrta i drugih. Prioritetna je i katastarska izmjera otoka te usklađenje Zemljišne knjige, uz realizaciju Programa navodnjavanja lastovskih polja.

Upravo zbog sukoba mnoštva interesa od važnosti za RH otok Lastovo je potpuno zapušten krajolik divlje prirode. Izostaje suradnja svih važnih institucija: Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine, Ministarstva poljoprivrede, Ministarstva

zaštite okoliša, Ministarstva turizma i sporta, Hrvatskih šuma, Hrvatskih voda, Hrvatskih cesta i drugih uz koordinaciju Vlade RH.

Općina Lastovo siromašna je u svojim prihodima a i dalje se na otoku gase vrlo važne državne službe o kojima ovisi kvaliteta života svakog pojedinca. Otoku nedostaje naklonost aktualnih politika. U posljednje tri godine na otoku su prestale slijedeće službe: djelatno radno mjesto šumara, djelatno radno mjesto ovjere potpisa pri Ministarstvu uprave, jer na otoku nije osnovana Javno bilježnička služba, djelatno radno mjesto Matičara, smanjenje broja zaposlenih u županijskim uredima, zatvaranje jedine poslovnice banke na otoku – OTP banke, trenutna događanja pred zatvaranjem poslovnice FINE i djelatnih radnih mjesta Porezne uprave, a što je protivno Vladinoj politici regionalnog, ravnomjernog razvoja i dostupnosti javnih institucija.

Molimo da se u zakonima ali i uredbama, pravilnicima utvrde rješenja, koja će stvoriti poticajne uvjete za razvitak područja koje je prirodno odsječeno od kopna i udaljeno od administrativnih centara.

Kroz godine, uvidjeli smo da je nemoguće zakonske odredbe i kriterije primjenjivati jednako na cijelom području RH. Nadalje naglašavamo da smo svjedoci da se jednim zakonskim rješenjem ne mogu ujednačiti sve prakse loših odredaba cjelokupne pravne regulative, koja sve više postaje prijetnja sredini koja je posebna, a posebnost se uočava jednim pogledom na zemljopisnu kartu Republike Hrvatske. Usto već više od 25 godina slušamo obećanja rješenja naših problema Zakonom o otocima, iako se sve regulirano pokazalo u praksi potpuno neprimjenjivo za otok Lastovo.

Tražimo od Vlade RH da se prilagode i raspišu javni međunarodni natječaji za ulaganje na prostorima u vlasništvu RH (T1 turistička zona Jurjeva Luka, LNT marina Kremena i T2 turistička zona) uvjetima poslovanja i života na otoku. Učeći na lošim prethodnim praksama bitno je uvidjeti da je nezainteresiranost stranih ulagača temeljena upravo na problematici koju pokušavamo približiti u ovom našem obraćanju Vama.

Realizacija navedenih projekata neophodna je za gospodarski razvoj otoka.

Život, rad i poslovanje na otoku ograničenih je mogućnosti, direktni utjecaj njegova je udaljenost od kopna te Vas molimo da olakšate mogućnost poslovanja, brzine pokretanja projekata i važnosti ulaganja za unapređenje otočne zajednice.

Temeljem članka 49. Ustava Republike Hrvatske „država osigurava svim poduzetnicima jednak pravni položaj na tržištu“ „Država potiče gospodarski napredak i socijalno blagostanje građana i brine se za gospodarski razvoj svih svojih krajeva.“ Temeljem članka 52. „More, morska obala i otoci od interesa su za Republiku Hrvatsku i imaju njezinu osobitu zaštitu“.

Slijedom navedenih odredbi Hrvatskog Ustava, zahtijevamo donošenje zakona i mjera koji će otoku Lastovu omogućiti budućnost te sretan ostanak djece sadašnjeg naraštaja.

U sadašnjem trenutku mora prevladati usmjerenost upravljačke strukture naše Vlade koja će pružiti podršku ovoj sredini koja ne ovisi samo o geografskom položaju koji joj je odredio prirodno mjesto pod suncem već o Zakonodavstvu kao sudbini formalno pravnog okvira kojima se ustanovljavaju i štite nacionalni interesi te mjerama i ciljanim politikama unapređuje gospodarski i financijski sustav na cjelokupnom teritoriju RH ravnomjerno.

S poštovanjem,

Općinski načelnik
Leo Katić, v.r.

Dostaviti:

- naslovu

Pismohrana:

- ovdje